

ANSTRYKA, v. a. 3. (böjes som *Stryka*) Bestryka med färg eller annat ämne, som betäcker hela ytan af en sak. *A. med grön färg, med fernissa, med murbruk, gips. A. en dörr gul. A. första, andra gång.* — Ordet brukas mest i målarhandverket.

ANSTRYKANDE, n. 4. 1) Handlingen, då man anstryker.

ANSTRYKNING, f. 2. 1) Se *Anstrykande*. — 2) (fig.) Afhängen likhet, tycke af, sken af något. *Man finner i hans skrifter en viss a. af poesi. Han har en a. af lärdom, en viss a. af stolthet.*

ANSTRÅNGA, v. a. 2. Sätta i högsta grad af verksamhet; tvinga till ytterlig och tröttnande verksamhet. *A. alla krafter. A. hufvudet, tankekräften, förståndet, minnet. Detta arbete a-ngjer mig mycket.* — *A. sig*, v. r. På det högsta bemöda sig. *A. sig att lyfta en börd, att tala. A. sig, för att förtjena sitt uppehälle. A. sig med tankekräften.*

ANSTRÅNGANDE, a. p. 1. Som anstränger. *A. verksamhet. A. arbete.* — S. n. 4. Handlingen, då man anstränger.

ANSTRÅNGNING, f. 2. Starkt bemödande. *Genom mycken a. lyckades han slutligen. Själs- och kroppskrafternas a. A. med hufvudet, tankarna.* — Ingår i sammansättning med flera ord, t. ex.: Kropps-, Själs-, Tanke-ansträngning.

ANSTUCKEN, a. p. 2. Smittad, skämd, förderfvad. Jfr. *Anstöka*.

ANSTÅ, v. n. o. impers. 2. (böjes som *Stå*) 1) Vara passande, hedrande för, hedra. Brukas vanligtvis i förening med verber och substantiver, som antyda handling eller uppförande. *Det a-r dig icke numera att leka. Det a-är ungt folk att vörda ålderdomen. Spel och dobbel a. icke en Herrans tjänare, lika litet som buteljen och flaskan. Att dricka så, att man raglar, a-r ingen människa. Det a-r dig illa, att taga hans försvar.* Nyttjas ofta i förening med verbet *agna*, för att gifva mer eftertryck åt meningen, t. ex.: *Det egnar och a-r alldeles icke en pojke att löpa med skägg.* — *Syn. Se Passa.* — 2) Behaga, falla i tycke. *Delta tyg a-r mig icke. Hans ton, hans uppförande a. mig ingalunda. Detta hus skulle rätt mycket a. mig.* — *Syn. Se Behaga.* — 3) (mest i infinitiv) Uppskjutas, fördröjas. *Saken får a. tills vidare. Det får a. med betalningen till 1 Maj. Låta en sak a., eller låta a. med en sak.* I denna bem. säges någon gång *Stå ån.* — *Syn. Se Dröja.*

ANSTÅND, n. 3. Uppskof utöfver fastställd, öfverenskommen, förelagd tid. Brukas företrädesvis om betalning, domars fullgörande, återställande af lån, o. s. v. *Jag har fått, han har beviljat mig en månads a. med betalningen. Han får intet a. med aflyttningen.* — Uttrycket *Hafva anstånd*, som för det mesta nyttjas impersonellt, säges i allmänhet om uppskof af hvad som helst, utan att innebära någon viss utsatt tid, t. ex.: *Saken har a. tills vidare. Det får hafva a. dermed så länge. Ännu en vecka kan det hafva a. med skörden.*

ANSTÅLLA, v. a. 2. 1) Göra nödiga anordningar för utförandet af en sak och bringa den till verkställighet. *A. en lustbarhet, en fest, en bal, ett kalas, ett lustparti. A. rättegång, åtal emot någon.* I utsträckt mening säges äfven: *A. förföljelser emot någon. A. betraktelser öfver något. A. gräl, nederlag, blodbad, förödelse, o. s. v.* — *Syn. Tillstålla, Anordna.* —

2) Antaga en person till en befattning, en tjänst. *Man har a-llt honom vid N. regemente. Vara a-llid vid arméen, vid postverket, vid engelska beskickningen.* — Mindre ofta nyttjas *Ställa ån.*

ANSTÄLLANDE, n. 4. Handlingen, då man anställer.

ANSTÄLLARE, m. 3. Person, som anställer eller anställt. *A-n af denna rättegång.*

ANSTÄLLNING, f. 2. 1) Se *Anställande*. — 2) Befattning, tjänst, syssla, hvarvid man blifvit anställd. *Han har fått en a. vid arméen.*

ANSTÄNDIG, a. 2. 1) (om person) a) Som vet att skicka sig på ett tillbörligt och passande sätt. *Det är en ganska a. yngling. Vara a. i sällskap.* — *Syn. Skicklig, Höfvisk.* — b) Kysk, ärbär. *En a. flicka skyr allt lättfärdigt.* — *Syn. Sedig, Ärbär.* — 2) (om sak) a) Enlig med de ytre fordringarna för goda seder. *Ett a-t uppförande, språk, skick, väsende. Yttra sig i a-a ordalag.* — b) Passande, snygg, väl ordnad, hyggelig. *En a. klädsel. Ett a-t rum. Begrifningen efter honom var ganska a.*

ANSTÄNDIGHET, f. 3. 1) Iakttagandet af det passande och tillbörliga i umgänget med andra. *A-en är en dygd, emedan hon söker aflägsna, hvad som kan göra ett obehagligt intryck på andra eller är stridande mot goda seder; men stundom är den blott en fernissa, som skyler lasten: det är med afseende härfpå skalden har sagt: A-en kom och sederna försvunno.* — *Syn. Skick och vett, Skicklighet, Höfvishet.* — 2) Sedighet, ärbärlighet. *Flickan har alltid visat mycken a. i sitt uppförande.*

ANSTÄNDIGT, ANSTÄNDIGTVIS, adv. På anständigt sätt, vis.

ANSTÖT, m. 2. Egentl. Påstöt. Brukas endast i fig. mening. 1) Hastigt påkommen känning af någon sjukdom. *Han har åter fått en a. af gikten.* — *Syn. Se Anfall.* — 2) (mindre brukl.) Hastigt påkommen höjelse, sinnesrörelse, lidelse. — 3) Smärtsamt intryck på själen, antingen till följe af en merendels inbillad förolämpning, eller af något, som strider emot religion och goda seder eller det tillbörliga och passande. *Taga a., finna sig stött, förolämpad. Han tog a. af dessa i sig själfva oskyldiga ord. Han ger för mycken a. genom sitt osedliga uppförande. Till mycken a. för församlingen uppsteg en gumm, midt under predikan, och föll presten i talet.* — I sistberörde mening är Skandal härmed liktydigt.

ANSTÖTA, v. n. 2. (föga brukl. utom i particip) 1) Stöta emot. — 2) Tillstöta, tillgränsa, angränsa.

ANSTÖTLIG, a. 2. Som ger anstöt (bem. 3), stötande, förnärmande, i hög grad stridande mot religion, seder eller det tillbörliga. *A-a lärosatser. A-t beteende i kyrkan. A-t tal.* — *Syn. Skandalös, Stötande, Oskicklig.*

ANSTÖTLIGHET, f. 3. 1) Egenskapen att vara anstötlig. *A. i tal och uppförande.* — 2) Någonting, som ger anstöt. — *Syn. Skandal.*

ANSTÖTLIGT, adv. På ett anstötligt sätt. *Tala, skriva a.*

ANSVAR, n. 3. Förbindelsen att stå till svars, att redogöra för något och underkasta sig följderna af, straffet för fel, försummelse, o. s. v. *A-et för barnens uppfostran tillhör föräldrarna. Stå i a. för*, vara skyldig att ansvara för. *Stå till a. för*, redogöra för. *Ställa i a., göra ansvarig. Ställa, fordra till a., affordra räkenskap, redovisning. Taga på sitt a., förklara sig beredd*